

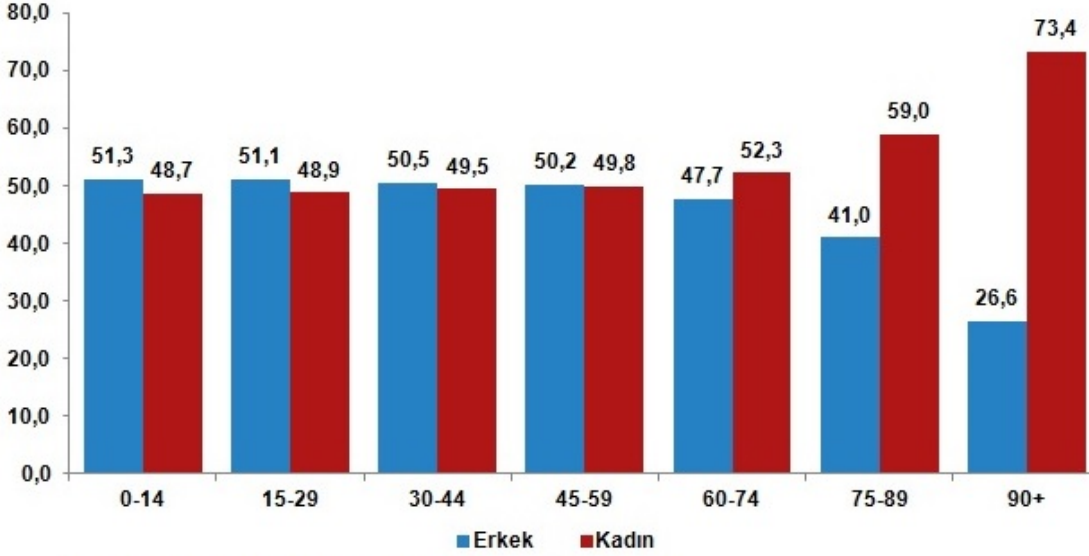
Sayı: 37221 05 Mart 2021 Saat: 10:00

İstatistiklerle Kadın, 2020

Türkiye nüfusunun %49,9'unu kadınlar, %50,1'ini erkekler oluşturdu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre; 2020 yılında, kadın nüfus 41 milyon 698 bin 377 kişi, erkek nüfus 41 milyon 915 bin 985 kişi oldu. Diğer bir ifadeyle; toplam nüfusun %49,9'unu kadınlar, %50,1'ini ise erkekler oluşturdu. Kadınlar ile erkekler arasındaki bu oransal denge, kadınların daha uzun yaşaması nedeniyle, 60 ve daha yukarı yaş grubundan itibaren kadınların lehine değişti. Kadın nüfusun oranı, 60-74 yaş grubunda %52,3 iken 90 ve üzeri yaş grubunda %73,4 oldu.

Cinsiyete ve yaş grubuna göre nüfus oranı (%), 2020

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2020

Doğuşta beklenen yaşam süresi kadınlarda 81,3 yıl, erkeklerde 75,9 yıl oldu

Hayat tabloları, 2017-2019 sonuçlarına göre; doğuşta beklenen yaşam süresi, Türkiye geneli için toplamda 78,6 yıl, kadınlarda 81,3 yıl, erkeklerde 75,9 yıl oldu. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun süre yaşamakta olup doğuşta beklenen yaşam süresi farkı 5,4 yıldır.

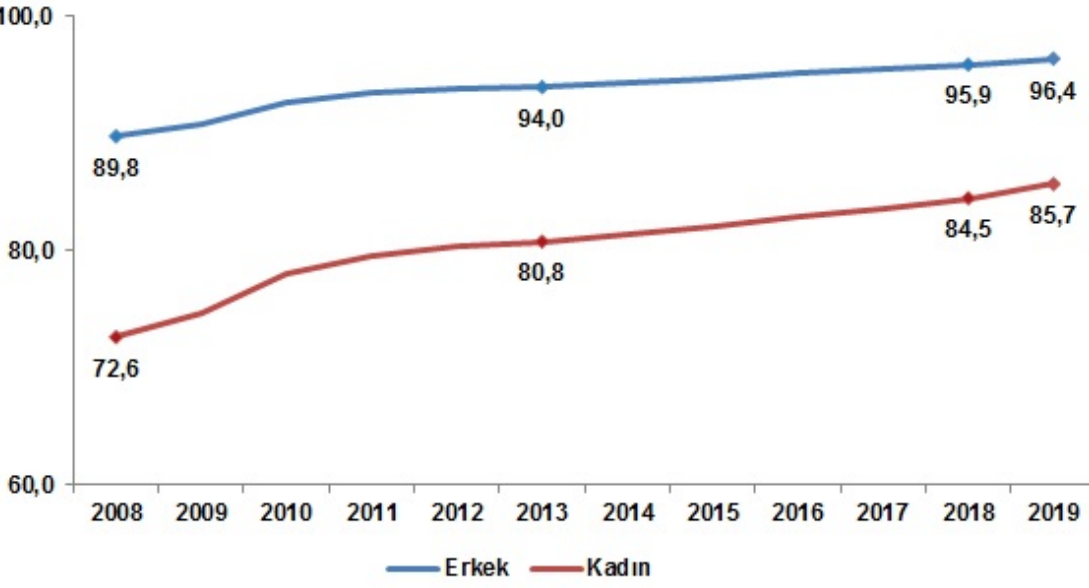
Doğuşta sağlıklı yaşam süresi kadınlarda 55,4 yıl, erkeklerde 59,1 yıl oldu

Sağlıklı yaşam süresi, belirli bir yaşta kişinin günlük hayattaki faaliyetlerini sınırlandıracak bir sağlık sorunu olmadan yaşaması beklenen yıl sayısı olarak tanımlanır. Hayat tabloları, 2017-2019 sonuçlarına göre; sıfır yaşında bulunan bir kişi için sağlıklı yaşam süresi, Türkiye'de toplamda 57,3 yıl, kadınlarda 55,4 yıl ve erkeklerde 59,1 yıl olarak hesaplandı. Buna göre, erkeklerin sağlıklı yaşam süresinin kadınlardan 3,8 yıl daha uzun olduğu görüldü.

En az bir eğitim düzeyini tamamlayan kadınların oranı %85,7 oldu

Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı sonuçlarına göre; 2008-2019 yılları arasında, 25 ve daha yukarı yaşta olan ve en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların toplam nüfus içindeki oranının yıllar itibarıyla arttığı görüldü. En az bir eğitim düzeyini tamamlayan 25 ve daha yukarı yaşta bireylerin toplam nüfus içindeki oranı, 2008 yılında %81,1 iken 2019 yılında %91,0 oldu. En az bir eğitim düzeyini tamamlayanların oranı cinsiyete göre incelendiğinde; 2008 yılında, kadınlarda %72,6, erkeklerde %89,8 olan bu oran, 2019 yılında sırasıyla %85,7 ve %96,4 oldu.

Cinsiyete göre en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların oranı (%), 2008-2019

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2008-2019

En az üniversite mezunu olan 25 ve daha yukarı yaştaki nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2008 yılında %9,8 iken 2019 yılında %20,8 oldu. Bu oran cinsiyete göre incelendiğinde; 2008 yılında 25 ve daha yukarı yaşta olup en az üniversite mezunu olan kadınların oranı %7,6, erkeklerin oranı %12,1 iken bu oran 2019 yılında kadınlarda %18,5, erkeklerde ise %23,1 oldu.

Cinsiyete göre seçilmiş göstergeler, 2019

	2019 (%)		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuryazar olmayan nüfus oranı (25+ yaş)	4,1	1,2	6,9
Yükseköğül veya fakülteden mezun nüfus oranı (25+ yaş)	20,8	23,1	18,5
İstihdam oranı (15+ yaş)	45,7	63,1	28,7
İşgücüne katılma oranı (15+ yaş)	53,0	72,0	34,4
İşsizlik oranı (15+ yaş)	13,7	12,4	16,5

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2019

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2019

Kadınların istihdam oranının erkeklerin yarısından daha az olduğu görüldü

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2019 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranı %45,7 olup bu oran kadınlarda %28,7, erkeklerde ise %63,1 oldu.

En yüksek istihdam oranı, 2019 yılında %53,0 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise %30,0 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu. En yüksek kadın istihdam oranı, %38,6 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) bölgesinde iken en yüksek erkek istihdam oranı, %71,3 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise kadınlarda %12,4, erkeklerde %49,4 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu.

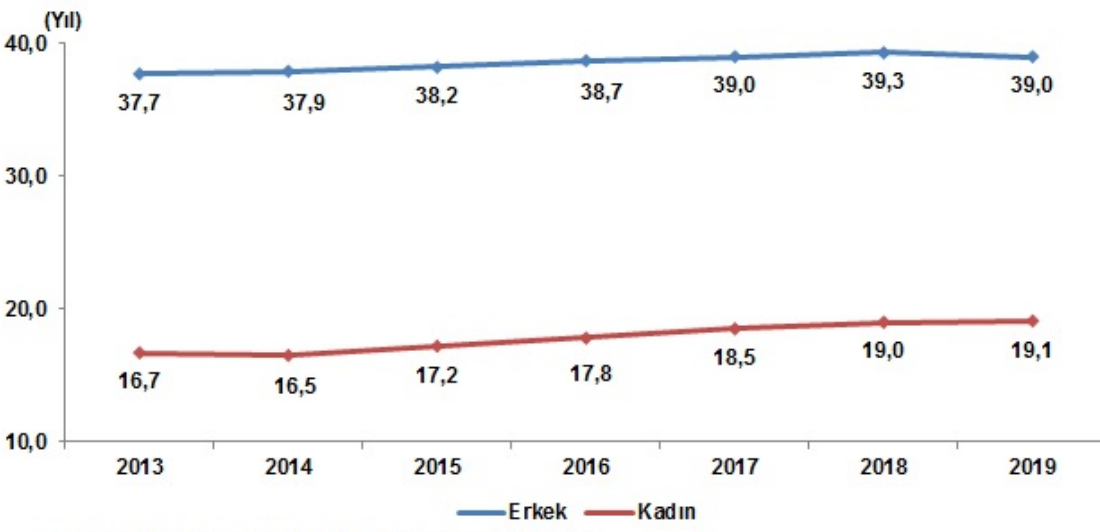
Hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadın istihdam oranı %26,7 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki bireylerin istihdam oranı, 2014 yılında %59,8 iken 2019 yılında %58,7 oldu. Bu oran cinsiyete göre incelendiğinde; 2019 yılında hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadınların istihdam oranının %26,7, erkeklerin istihdam oranının ise %87,3 olduğu görüldü.

Kadınların çalışma hayatında kalma süresi 7 yılda 2,4 yıl arttı

Çalışma hayatında kalma süresi, bir kişinin hayatı boyunca işgücü piyasasında aktif olması beklenen yıl sayısı olarak tanımlanır. Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; çalışma hayatında kalma süresi, 2013 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki kadınlarda 16,7 yıl, erkeklerde 37,7 yıl iken 2019 yılında çalışma hayatında kalma süresi kadınlarda 19,1 yıl, erkeklerde 39,0 yıl oldu.

Çalışma hayatı süresi, 2013-2019

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2013-2019

Çalışan kadınların %64,6'sının işe geliş gidiş için harcanan zamandan memnun olduğu görüldü

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2020 yılında çalışanların %62,0'ı işe geliş gidiş için harcanan zamandan memnun olduğunu belirtirken kadın çalışanlarda bu oranın %64,6, erkek çalışanlarda ise %61,0 olduğu görüldü.

Kadın büyükelçi oranı %25,0 oldu

Dışişleri Bakanlığı verilerine göre; kadın büyükelçi oranı 2007 yılında %9,4 iken bu oran 2020 yılında %25,0 oldu. Erkek büyükelçi oranı ise 2007 yılında %90,6 iken 2020 yılında %75,0 oldu.

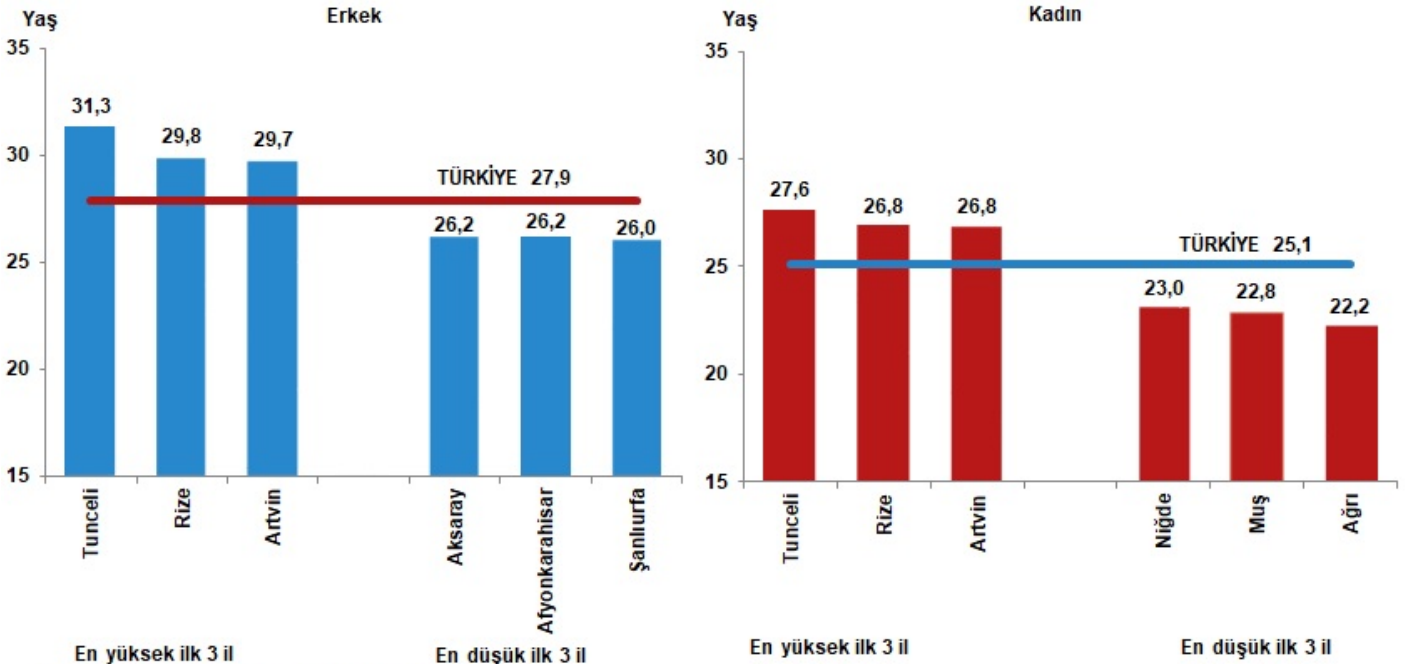
Kadın milletvekili oranı %17,3 oldu

Türkiye Büyük Millet Meclisi verilerine göre; 2020 yılında 584 milletvekili içerisinde kadın milletvekili sayısının 101, erkek milletvekili sayısının ise 483 olduğu görüldü. Meclise giren kadın milletvekili oranı, 2007 yılında %9,1 iken bu oran 2020 yılında %17,3 oldu

Ortalama ilk evlenme yaşı kadınlarda 25,1, erkeklerde 27,9 oldu

Evlenme istatistiklerine göre; resmi olarak ilk evliliğini 2020 yılında yapmış olan kadınların ortalama evlenme yaşı 25,1 iken erkeklerin ortalama evlenme yaşı 27,9 oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en yüksek olduğu il, kadınlarda 27,6 yaş, erkeklerde 31,3 yaş ile Tunceli oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en düşük olduğu iller ise kadınlarda 22,2 yaş ile Ağrı, erkeklerde 26,0 yaş ile Şanlıurfa oldu.

En yüksek ve en düşük ortalama ilk evlenme yaşına sahip ilk 3 ilin cinsiyete göre dağılımı, 2020

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri, 2020

Kadınların %15,1'inin eğitim seviyelerinin eşlerinden daha yüksek olduğu görüldü

ADNKS sonuçlarına göre; resmi evliliklerde eşler arasındaki eğitim farkı incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %40,4'ünün

kendilerinden daha yüksek eğitimli erkeklerle evli olduğu, eşlerinden daha yüksek eğitimli olan kadınların oranının ise %15,1 olduğu görüldü. Eğitim seviyeleri aynı olan eşlerin oranı %42,9, eğitim seviyeleri farkı bilinmeyen eşlerin oranı ise %1,6 oldu.

Kaba boşanma hızı binde 1,62 oldu

Boşanma istatistiklerine göre; 2020 yılında kaba boşanma hızı binde 1,62 oldu. İllere göre incelendiğinde; kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,47 ile Antalya oldu. Bu ili binde 2,45 ile İzmir, binde 2,40 ile Muğla izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,24 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 0,25 ile Muş ve binde 0,29 ile Şırnak izledi.

İnternet üzerinden ürün siparişi veren ya da satın alan kadınların oranı %32,7 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; internet üzerinden kişisel kullanım amacıyla mal veya hizmet siparişi veren ya da satın alan 16-74 yaş grubundaki bireylerin oranı, 2019 yılı Nisan ayı ile 2020 yılı Mart ayını kapsayan on iki aylık dönemde %36,5 oldu. Cinsiyete göre internet üzerinden mal veya hizmet siparişi verme ya da satın alma oranı, kadınlarda %32,7 iken erkeklerde %40,2 oldu.

Kadınlarda obezite oranı %24,8 oldu

Türkiye sağlık araştırması sonuçlarına göre; boy ve kilo değerleri kullanılarak hesaplanan vücut kitle indeksi incelendiğinde; 15 yaş ve üstü obez bireylerin oranı 2008 yılında %15,2 iken, 2019 yılında %21,1'e yükseldi. Obez bireylerin oranı cinsiyet ayrımında incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %24,8'inin, erkeklerin ise %17,3'ünün obez olduğu görüldü.

Her gün tütün kullanan kadınların oranı %14,9 oldu

Türkiye sağlık araştırması sonuçlarına göre; her gün tütün kullanan 15 yaş ve üstü bireylerin oranı 2010 yılında %25,4 iken 2019 yılında %28,0 oldu. Tütün kullanan bireylerin oranı cinsiyet ayrımında incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %14,9'unun, erkeklerin %41,3'ünün her gün tütün kullandığı görüldü.

Kadınlar en fazla dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirdi

Ölüm ve ölüm nedeni istatistikleri sonuçlarına göre; 2019 yılında Türkiye genelinde ölüm nedenleri incelendiğinde ilk sırada %36,8 ile dolaşım sistemi hastalıkları yer alırken, ikinci sırada %18,4 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %12,9 ile solunum sistemi hastalıkları yer aldı. Yaşamını yitiren kadınlar ve erkekler için ilk üç sıradaki ölüm nedenlerinin değişmediği görüldü.

Dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirenlerin %49,8'inin kadın, %50,2'sinin erkek, iyi ve kötü huylu tümörlerden yaşamını yitirenlerin %35,5'inin kadın, %64,5'inin erkek, solunum sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirenlerin %43,5'inin kadın, %56,5'inin erkek olduğu görüldü.

Kadınların %27,3'ü yaşadığı çevrede gece yalnız yürürken kendini güvensiz hissetti

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2020 yılında yaşadıkları çevrede gece yalnız yürürken kendilerini güvensiz hissedenlerin oranı toplamda %19,1 iken bu oran kadınlarda %27,3, erkeklerde %10,7 oldu. Kadınların %48,7'si, erkeklerin ise %69,9'u yaşadıkları çevrede kendilerini güvende hissetti.

Evde yalnız otururken kendilerini güvensiz hissedenlerin oranı 2020 yılında toplamda %4,8, kadınlarda %6,2, erkeklerde %3,4 oldu. Kadınların %78,3'ü, erkeklerin ise %85,4'ü evde yalnız otururken kendilerini güvende hissetti.

Bu konuyla ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2022'dir.

AÇIKLAMALAR

Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin işaret ettiği alanlarda iyileştirilmelerin yapılması gerekliliği bir gerçektir. Bu alanda gerekli politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sayfasında 16 başlık altında 141 göstergesi içeren Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti yayımlanmaktadır.

Bununla birlikte, Birleşmiş Milletler (BM) Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Minimum Gösterge Seti de TÜİK web sayfasından sunulmaktadır. BM İstatistik Komisyonu tarafından 2013 yılında kabul edilen BM Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri 52 Minimum Gösterge Seti, toplumsal cinsiyet istatistikleri konusunda, ulusal düzeyde üretilen ve uluslararası düzeyde karşılaştırılabilirliği olan göstergelerdir.

Teknik bilgi için: Dilek GÜDER
Telefon: +90 312 454 78 70
e.posta: dilek.guder@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

